

POŻEGNANIE

Stanisław Ludwig (1915–2008)

28 stycznia pożegnaliśmy naszego długoletniego przyjaciela i współpracownika Stanisława Ludwiga. Był jednym z założycieli Towarzystwa Przyjaciół Muzeum Morskiego w Gdańsku: to na jego wniosek entuzjaści idei utworzenia muzeum morskiego na spotkaniu w dniu 28 marca 1958 r. postanowili przejść do czynu i utworzyć Komitet Organizacyjny Towarzystwa. Później wspomagał prace TP CMM jako członek jego zarządu (w latach 1969–74 oraz 1996–2001) i komisji rewizyjnej (w latach 1983–88 i 2001–04). W latach 1982–1986 pracował w CMM na stanowisku kustosa, zajmując się problematyką książki morskiej. Pasjonował się życiem i twórczością Józefa Conrada-Korzeniowskiego, na którego temat przygotował specjalną ekspozycję.

WYDARZENIA

„Jan Heweliusz” – Pamiętamy

Wczesnym rankiem 14 stycznia 1993 roku u wybrzeży Rugii, w ekstremalnych warunkach pogodowych zatonął prom „Jan Heweliusz”. Tylko 9 osób zdołało przeżyć tę katastrofę, aż 55 zginęło, w większości wskutek wychłodzenia. W 15. rocznicę tragicznego wydarzenia, 12 stycznia w Gdańsku i 13–14 stycznia w Szczecinie, odbyły się uroczystości zorganizowane przez armatora promu, przedsiębiorstwo Euroafrica Linie Żeglugowe, pod wspólnym hasłem „Jan Heweliusz – Pamiętamy”. Obchody gdańskie, współorganizowane przez CMM, rozpoczęły się mszą intencyjną w Bazylice Mariackiej. Później uroczystości przeniosły się na Ołowiankę, gdzie przedstawiciele spółki Euroafrica, CMM, Klubu Kapitanów Żeglugi Wielkiej oraz rodziny ofiar katastrofy i zaproszeni goście złożyli wieńce i kwiaty pod pomnikiem „Tym, którzy nie wrócili z morza”. Kwiaty złożyła też kpt. ż.w. Anna Wypych-Namietko, wiceminister infrastruktury, która uczestniczyła w akcji ratunkowej „Heweliusza” z pokładu statku „Inowrocław”. W swoim przemówieniu wyraziła nadzieję, że „ta jedna z najpoważniejszych katastrof w dziejach naszej marynarki handlowej będzie w przyszłości skutkowałą wypracowaniem wyższych standardów bezpieczeństwa żeglugi”. Kolejnym punktem programu była prezentacja okolicznościowej wystawy-instalacji w Sali Dolomitowej Spichlerzy na Ołowiance oraz publikacji pod redakcją Kingi Brandys. Publikacja powstała dla upamiętnienia tragicz-



Uczestnicy rocznicowych obchodów zwiedzają wystawę-instalację „Jan Heweliusz – Pamiętamy” w Spichlerzach na Ołowiance. Fot. Kinga Krause

nych wydarzeń, a dochód z jej kolportażu przeznaczony jest na cele statutowe Fundacji „Ludziom Morza”, działającej m.in. na rzecz osób poszkodowanych i ich rodzin w związku z katastrofą lub wypadkiem na morzu.

Spotkanie opłatkowe

18 stycznia odbyło się, tradycyjnie już w CMM, spotkanie opłatkowe muzealników pomorskich. Swoją obecnością zaszczycił je Jego Ekscelencja książdz arcybiskup Tadeusz Gocłowski, który w ciepłych słowach życzył zgromadzonym radości i satysfakcji z pracy, podkreślając jednocześnie, jak



Abp Tadeusz Gocłowski dzieli się opłatkami z pracownikami pomorskich muzeów. Fot. Bernadeta Galus

ważne są tego rodzaju spotkania dla integracji środowiska. Po koncercie kolęd w wykonaniu Moniki Fedyk-Klimaszewskiej (mezzosopran), Joanny Makowskiej (sopran) i Grażyny Troć (fortepian) podzielono się opłatkami, życząc sobie i muzealnictwu udanego 2008 roku.

PROJEKTY

Norweski audyt

Ostatnim etapem oceny wniosków o dofinansowanie w ramach Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego, do którego CMM aplikuje z projektem Ośrodka Kultury Morskiej, był audyt reprezentanta strony norweskiej. 15 stycznia w CMM przebywali z wizytą oceniająco-weryfikującą nasz projekt panowie Erik Helland-Hansen z firmy Norconsult i Michał Smoktunowicz z firmy konsultingowej WS Atkins. Cała procedura oceny projektu trwała około 12 miesięcy. Najpierw został pozytywnie rozpatrzony przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, a następnie zweryfikowany przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego i znalazł się na 2. miejscu listy rankingowej spośród 42 projektów, które otrzymały wystarczającą liczbę punktów i zostały zakwalifikowane do dalszego procesu weryfikacji. W trakcie audytu poruszano kwestie prawne, ekonomiczne i organizacyjne związane z realizacją projektu, m.in. problem prac roboczych, budowlanych i przebudowy, z uwzględnieniem ochrony sąsiadującego Żurawia. Przygotowany przez CMM podręcznik zarządzania projektem, w którym określone zostały procedury postępowania w trakcie jego realizacji, audytorzy uznali za wzorcowy. Decyzja o przyznaniu dofinansowania (podejmowana przez instytucje państw-darczyńców) będzie prawdopodobnie znana pod koniec lutego.

Dokumentacja budowlana dla Kątów Rybackich

Jednym z najważniejszych efektów kończących projekt UE Lagomar jest projekt architektoniczny wraz z dokumentacją budowlaną i wykonawczą dla nowego Muzeum Zalewu Wiślanego w Kątach Rybackich. Dokumentację wykonała poznańska firma TT Architekci na zlecenie Urzędu Gminy w Sztutowie. Władze Gminy Sztutowo wniosły tym samym swój wkład (dofinansowany przez UE) w projekt budowy tej placówki. Kolejnym krokiem jest aplikowanie o środki

do Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego, Oś Priorytetowa 6. Turystyka i dziedzictwo kulturowe, Działanie 6.3. Regionalne dziedzictwo kulturowe o potencjale turystycznym, z projektem o nazwie *Zabytkowa stocznia, Centrum Historii Zalewu Wiślanego w Kątach Rybackich (oddział Centralnego Muzeum Morskiego w Gdańsku)*. Ogłoszenie naboru do tego programu planowane jest na połowę 2008 roku. O fundusze na wykonanie pozostałej dokumentacji projektowej, w tym tzw. studium wykonalności oraz projektu wystaw i wnętrz ekspozycyjnych, CMM zamierza ubiegać się ze środków MKiDN (Program Operacyjny: Infrastruktura kultury i szkolnictwa artystycznego).

Projekt dla Tczewa

Rozstrzygnięty został konkurs na opracowanie projektu koncepcyjnego wystaw i wnętrz ekspozycyjnych tczewskiego oddziału CMM – Muzeum Wisły. Na konkurs wpłynęło 7 prac, wszystkie spełniły wymogi regulaminowe i zostały dopuszczone do konkursu. Jury pod przewodnictwem pana prof. Andrzeja Pniewskiego z ASP w Gdańsku przyznało trzy nagrody. Pierwszą zdobył pan Rafał Dętkoś z Sopotu, którego projekt zyskał uznanie ze względu na logikę proponowanego ciągu komunikacyjnego, urozmaicony i czytelny sposób prezentacji eksponatów oraz dobre oświetlenie. Drugą nagrodę przyznano panu Rafałowi Setlakowi z Gdańska, m.in. za interesujące rozwiązania przestrzenne i rozlokowanie obiektów, trzecią natomiast zdobyli panowie Adam Orlewicz i Antoni Frontczak z Warszawy, w których projekcie wyróżniała się koncepcja kolorystyczna oraz kompozycyjna wnętrza. Wszystkie projekty można było zobaczyć na pokonkursowej wystawie w Spichlerzach na Ołowiance, a od 8 lutego prezentowane będą w Muzeum Wisły w Tczewie.



Zwycięski projekt dla Muzeum Wisły w Tczewie. Autor: Rafał Dętkoś

NOWE EKSPONATY

Do muzeum zamiast na złom

Jednym ze sposobów pozyskiwania do zbiorów muzeum wartościowych zabytków techniki jest ratowanie ich przed złomowaniem. Ostatnio CMM współpracuje z panem Krzysztofem Kraszkiewiczem, właścicielem przedsiębiorstwa wielobranżowego „Tramp”, które zajmuje się m.in. cięciem na złom wycofywanych ze służby okrętów i statków. Dzięki uzyskanym od niego informacjom w styczniu do zbiorów Działu Historii Budownictwa Okrętowego trafiły elementy zdjęte z holownika Marynarki Wojennej „H-2”. Są to: nadbudówka (kompletnie wyposażona), hak holowniczy oraz dysza Korta.

Spotkanie TP „Sołdka”

W tym roku przypada 60. rocznica wodowania pierwszego pełnomorskiego statku zbudowanego w polskiej stoczni – s.s. „Sołdek”. Kwestie związane z obchodami tego jubileuszu zdominowały spotkanie Towarzystwa Przyjaciół Statku-Muzeum „Sołdek”, które odbyło się w CMM 29 stycznia. Najważniejszym wydarzeniem będzie konferencja naukowa pt. „Zaczęło się od Sołdka”, przygotowywana we współpracy Towarzystwa z CMM i Politechniką Gdańską. Sesja I, poświęcona historii budowy i wodowania statku, odbędzie się 6 listopada w CMM, natomiast sesja II, zatytułowana „Rozwój budownictwa okrętowego a bezpieczeństwo energetyczne kraju”, będzie miała miejsce na Politechnice Gdańskiej. Komitetowi Organizacyjnemu, złożonemu z przedstawicieli obu instytucji i Towarzystwa, przewodzi prof. Bolesław Mazurkiewicz, powołano też Komitety: Honorowy i Doradczy. Wydane zostaną dwie publikacje oraz okolicznościowe koperty. Planuje się także prace rewitalizacyjne przy dostojnym jubileacie oraz zmianę wystawy stałej, jednak ich rozpoczęcie, ze względu na wysokie koszty, uzależnione jest od uzyskania dotacji, o które złożono wnioski do Ministerstwa Infrastruktury i Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Spotkanie TP CMM

Wyjątkowo licznie stawili się na swoje doroczne spotkanie członkowie Towarzystwa Przyjaciół CMM. Odbyło się ono 30 stycznia, a rozpoczęło koncertem kolęd w wykonaniu pań: Moniki Fedyk-Klimaszewskiej (mezzosopran), Joanny Makowskiej (sopran) i Grażyny Troć (fortepian). Następnie prezes TP CMM dr Fryderyk Tomala podsumował dokonania Towarzystwa w roku 2007, a dyrektor CMM dr Jerzy Litwin przedstawił plany Muzeum na nowy rok. Zebrani wysłuchali także wykładu red. Tadeusza Jabłońskiego o życiu i twórczości Józefa Conrada-Korzeniowskiego.

ZAPROSZENIE

Meksykański wieczór

Bez sprawdzania prognozy pogody już dziś możemy zapewnić, że wieczór 15 lutego na pewno będzie ciepły, przy najmniej w Spichlerzach na Ołowiance. O godzinie 18.00 rozpocznie się kolejny koncert z cyklu „Muzyka na wodzie”, w którym wystąpią: Julieta Gonzalez (sopran) i Anna Kowalska (gitarra). Koncert „Meksykański wieczór” pod honorowym patronatem ambasady Stanów Zjednoczonych Meksyku organizowany jest przy współpracy z Biurem Promocji Kultury MW.

Promocja książki-albumu

Zapraszamy na promocję książki Kennetha J. Jonesa „Michał Leszczyński-Lester. Marynarz i artysta”, wydanej przez CMM dzięki dofinansowaniu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Jest to biografia słynnego „Pigła”, jednej z najciekawszych postaci wśród absolwentów tczewskiej Szkoły Morskiej, bohatera wielu anegdot, rysownika, akwarelisty i malarza, autora poradnika „How to Draw Sail & Sea”, osiadłego w 1952 roku na Jamajce. Książka w znakomitym przekładzie Moniki Jankiewicz-Brzostowskiej zawiera kilkaset reprodukcji dzieł artysty, w tym mało u nas znanych obrazów olejnych z czasów jamajskich. Promocja połączona będzie z wernisażem wystawy prac Leszczyńskiego i jego mistrzów z okresu studiów w krakowskiej ASP (ze zbiorów CMM). Zapraszamy do Spichlerzy na Ołowiance 25 lutego o godz. 14.00.